

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เกษตรพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การขยายพันธุ์ ไม้ดอกไม้ประดับ

หมายถึง การเพิ่มจำนวนต้นพืชให้มีจำนวนมากขึ้น โดยต้นพ่อพันธุ์หรือต้นแม่พันธุ์ยังคงมีชีวิตอยู่ การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับมี ๒ วิธี ได้แก่

๑. วิธีการขยายพันธุ์โดยอาศัยเพศ

การขยายพันธุ์โดยอาศัยเพศเป็นการผสมพันธุ์ระหว่างเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียเกิดเป็นเมล็ดพืช เราสามารถนำเมล็ดมาเพาะจนกระทั่งเมล็ดงอกเป็นต้นกล้า แล้วย้ายต้นกล้ามาปลูกเพื่อเพิ่มจำนวนต้นพืชในพื้นที่ที่ต้องการได้ ไม้ดอกไม้ประดับที่สามารถขยายพันธุ์โดยเพาะเมล็ด เช่น ทานตะวัน ดาวเรือง บานชื่น ลิลลี่

วิธีการ ขยายพันธุ์พืช

- สัตว์และแมลง เช่น ผึ้ง ผีเสื้อ นกบางชนิด เป็นตัวช่วยผสมพันธุ์พืช โดยการถ่ายละอองเรณู จากดอกหนึ่งไปยังอีกดอกหนึ่ง

๒. วิธีการขยายพันธุ์พืชโดยไม่อาศัยเพศ

การขยายพันธุ์โดยไม่อาศัยเพศเป็นวิธีเพิ่มจำนวนต้นพืชด้วยการใช้ส่วนต่าง ๆ ของพืช เช่น กิ่ง ยอด ใบ ลำต้น รวมถึงราก หน่อ ไทน์ และเนื้อเยื่อ ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของพืชแต่ละชนิดที่นำมาใช้ในการขยายพันธุ์ เป็นการเพิ่มจำนวนต้นพืชที่เราต้องการให้มีจำนวนมากขึ้น การขยายพันธุ์โดยไม่อาศัยเพศมีหลายวิธี เช่น การตอน การปักชำ การทาบกิ่ง การแยกหัวหรือหน่อ

วิธีการ ขยายพันธุ์

- การตอน ใช้ทำกับส่วนที่เป็นกิ่งของพืช
- การปักชำ ใช้ทำกับส่วนยอด กิ่ง ลำต้น ใบ และราก
- การทาบกิ่ง ใช้ทำกับส่วนกิ่งและไหลของพืชบางชนิด

การแยกหัวหรือหน่อ ใช้ทำกับส่วนของหน่อที่พืชสร้างขึ้นใหม่มีทั้งเป็นแบบหน่อเดี่ยว และแตกขยายเป็นกลุ่มกอ